

1821

Δρόμοι της φωτιάς

ΤΡΙΤΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

- ▶ Ο άνθρωπος που θα γινόταν ο πρώτος Βασιλιάς της νέας Ελλάδας
- ▶ Η αγνή αγάπη για την πατρίδα και η θυσία στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες

2/24

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

- ▶ Ο δημιουργός της Ελβετίας και της... παραλίγο Ιωαννούπολης!
- ▶ Το πολεοδομικό σχέδιο του Σταματίου Βούλγαρη και η δολοφονία του 1831

3/25

▶ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

- Η Ελευθερία που έγινε πλατεία
- Αναβαθμίζεται μέσω Πολιτισμού

4/26

▶ ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ

- Οι Τούρκοι δεν ξεχνούν τον Μιαούλη...

▶ Η ΕΞΩΘΕΝ ΒΟΗΘΕΙΑ...

- Η μεγάλη στήριξη από τον Εϋνάρδο

4/26

Επιμέλεια:
**ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

www.wgregion.gr

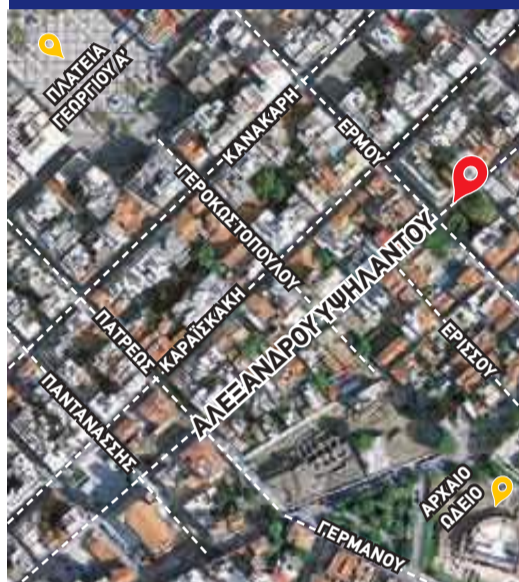
ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΟΣ
ΟΜΙΛΟΣ ΠΑΤΡΑΣ
«ΔΑΝΙΗΛΙΣ»

1821

Δρόμοι

ΟΔΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ
ALEXANDROU IPSILANTOUΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ:
ΜΕΤΑΞΥ 1875 και 1894

Το μνημείο του Αλέξανδρου Υψηλάντη στο Πεδίον του Αρεως, στο οποίο έχουν αποτεθεί και τα οστά του. Είναι έργο του γλύπτη Λ. Δρόση (1869), σε σχέδιο του Χρ. Χάνσεν (1842)

Ο πρίγκιπας Δημήτριος Υψηλάντης, αδερφός του Αλέξανδρου Υψηλάντη, πολέμησε στην πρώτη γραμμή εναντίον των Τούρκων. Η Πάτρα τον τίμησε δίνοντας το όνομά του σε οδό που βρίσκεται στην συνοικία του Σκαγιοπουλείου

Ο πρίγκιπας Αλέξανδρος Υψηλάντης διερχόμενος τον Προύθο, σε πίνακα του Ες στη Στοά του Μονάχου. Η Ελλάδα ήταν παντού, από τον Μοριά μέχρι τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και τον Δούναβη

Αλέξανδρος Υψηλάντης

Αλέξανδρος... ο δεύτερος!

Στην υπερχιλιόχρονη Μεσαιωνική μας Αυτοκρατορία υπήρξε μόλις ένας Αυτοκράτωρ με το όνομα Αλέξανδρος. Αν και εφόσον η Ελλάδα κατάφερε να απελευθερωθεί την τρίτη 10ετία του 19ου αιώνα, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης θα ήταν ο δεύτερος στον θρόνο του Βοσπόρου με αυτό το όνομα.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, βέβαια, δεν ήταν στρωμένος με ροδοπέταλα. Οι Έλληνες είχαν να κάνουν με μια τεράστια (Μουσουλμανική) Αυτοκρατορία από τη μια πλευρά και με την Ιερά Συμμαχία από την άλλη. Οπως φάνηκε, όμως, από εκείνη την συνάντηση του Έλληνα πρίγκιπα με τον Φιλικό Ερμανουήλ Ξάνθο στην Πετρούπολη στις 11 Απριλίου 1820, άξιζε κάθε ρίσκο, κάθε θυσία για την ελευθερία της χώρας του Σωκράτη, του Λεωνίδα και των Παλαιολόγων.

ΑΡΧΙΚΑ ο Υψηλάντης ρώτησε τον Ξάνθο: «Γιατί οι Έλληνες δεν προσπαθούν να ενεργήσουν ώστε, αν δεν δύνανται να ελευθερωθούν από τον ζυγόν, τουλάχιστον να τον ελαφρώσουν;».

ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕ ο εκ των ιδρυτών της Φιλικής Εταιρείας: «Πρίγκιψη, με ποία μέσα και με ποιους οδηγούς να ενεργήσωσιν οι δυστυχείς Έλληνες την βελτίωσιν της πολιτικής των καταστάσεως; Αυτοί έμειναν εγκαταλελειμμένοι από εκείνους, οίτινες εδύναντο να τους οδηγήσωσι, διότι όλοι οι καλοί ομογενείς καταφεύγουν εις ξένους τόπους και αφήνουν τους ομογενείς των ορφανούς. Ιδού ο Κόμης Καποδίστριας υπηρετεί τη Ρωσίαν, ο μακαρίτης πατήρ σας κατέφυγε εδώ και ο Καρατζάς εις την Ιταλίαν, υμείς ο ίδιος υπηρετούμε την Ρωσίαν εκάστω υπέρ αυτής την δεξιάν χείρα σας, και άλλοι ίσοι καλοί καταφεύγοντες εις την Χριστιανικήν Ευρώπην μένουν εκεί, χωρίς να φροντίζουν δια τους δυστυχείς αδελφούς των».

ΤΑ ΜΑΤΙΑ του Υψηλάντη πέταξαν σπίθες. Μόνο ένας ευγενής, ένας ιππότης άλλων εποχών, θα μπορούσε να δώσει την απάντηση που ακολούθησε: «Αν εγώ εγνώριζον ότι οι ομογενείς μου είχαν ανάγκην από εμέ και εστοχάζοντο, ότι εδυνάμην να συντελέσω εις την ευδαιμονίαν των, σου λέγω εντίμως, ότι ήθελον μετά προθυμίας κάμω κάθε θυσίαν, ακόμη και την κατάστασίν μου, και τον εαυτόν μου θα εθυσίαζον υπέρ αυτών».

ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ..;

☑ Η καταγωγή του Οίκου των Υψηλάντων γίνεται στα βόρεια του χρόνου στον Πόντο (το επώνυμο σχετίζεται με τα Υψαλα της Τραπεζούντας), με τα μέλη της οικογένειας να λαμβάνουν υψηλές θέσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Για παράδειγμα, ο πατέρας του Αλέξανδρου Υψηλάντη, Κωνσταντίνος ήταν ηγεμόνας της Μολδοβλαχίας και μέγας διερμηνέας της Υψηλής Πύλης.

☑ Ο Αλ. Υψηλάντης το 1810 κατατάχθηκε στο σώμα των εφιππων σωματοφυλάκων του Τσάρου Αλέξανδρου Α΄ της Ρωσίας. Διακρίθηκε στους πολέμους κατά του Ναπολέοντα και, μάλιστα, στη μάχη της Δρέσδης, σε ηλικία 21 ετών, έχασε το δεξί του χέρι. Το 1814-1815 συμμετείχε ως μέλος της Ρωσικής ακολουθίας στο Συνέδριο της Βιέννης με το βαθμό του υποστράτηγου.

☑ Η τελευταία επιθυμία του Αλ. Υψηλάντη ήταν η καρδιά του να αποσπαστεί από το σώμα (συνήθεια διαδεδομένη στην εποχή του για σημαίνοντα πρόσωπα) και να σταλεί στην Ελλάδα. Η επιθυμία πραγματοποιήθηκε και η καρδιά του Έλληνα πρίγκιπα φυλάσσεται σε επίχρυση θήκη στο ναό των Παμμονίτων Ταξιάρχων του Αμαλίου Ορφανοτροφείου στην Αθήνα.

☑ Η ζωή του Αλ. Υψηλάντη υποδεικνύει ότι είχε μυοτονική δυστροφία, μια κληρονομική διαταραχή πολλών συστημάτων, η οποία μειώνει τη ζωή.

☑ Στην οδό Δημητρίου Υψηλάντου στην περιοχή του Σκαγιοπουλείου βρέθηκαν κεραμοσκεπείς τάφοι.

Ο ΞΑΝΘΟΣ σπκώθηκε όρθιος και συγκινημένος αναφώνησε: «Δος μοι Πρίγκιψη, την χείρα σας εις βεβαίωσιν των όσων εκφράσθητε».

Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ με θαυμασμό, του έδωσε το χέρι του κι από εκείνη την ημέρα χαρακτήκε η μοίρα της σύγχρονης Ελλάδας.

ΤΟΥ ΔΟΘΗΚΕ το ψευδώνυμο «Καλός» και τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου «α.ρ.» για να υπογράψει τις επιστολές του, ενώ στο σχεδιάσει και τη νέα σημαία της Ελλάδας, η οποία θα έφερε τρία χρώματα, το άσπρο, το μαύρο και το κόκκινο, με το μυθικό φοίνικα μέσα σε φλόγες και την επιγραφή «εκ της τέφρας αναγεννώμαι» και τον σταυρό μέσα σε δάφνινο στεφάνι και κάτω την επιγραφή «Εν τούτω τω σημείω νίκα».

Η ΔΙΑΜΑΧΗ των Οθωμανών με τον Αλή Πασά είναι η καλύτερη αφορμή. Στις 22 Φεβρουαρίου 1821 ο Υψηλάντης θα περάσει τον Προύθο ποταμό, υψώνοντας την σημαία της Επανάστασης στις Παραδουνάβιες ηγεμονίες. Δύο ημέρες αργότερα θα εκδοθεί η επαναστατική προκήρυξη με τίτλο «Μάχου υπέρ πίστεως και πατρίδος», με τον Μητροπολίτη Βενιαμίν, κατά το Βυζαντινό τυπικό, να παραδίδει το ξίφος στον «Αρχηγό».

Ο ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ θα συγκινήσει όλο τον ελληνισμό, με τον Υψηλάντη να υψώνει την σημαία στις 17 Μαρτίου στο Βουκουρέστι, αντιμετωπίζοντας το στρατό τριών πασάδων σε Γαλάτσι, Δραγατσάνι, Σλατίνα, Σκουλένι και Σέκο. Δυστυχώς, το τέλος της προσπάθειας θα έρθει στις 7 Ιουνίου στο Δραγατσάνι, με τον Υψηλάντη να υποχωρεί στην Αυστροουγγαρία, προδομένος από τον ηγέτη των Βλάχων Θεόδωρο Βλαδιμιρέσκου. Ο Έλληνας πρίγκιπας θα φυλακιστεί από τους Αυστριακούς και θα απελευθερωθεί στις 24 Νοεμβρίου 1827. Η κλονισμένη υγεία του δεν θα του επιτρέψει να βοηθήσει από την πρώτη γραμμή το επαναστατημένο έθνος. Μάλιστα, δύο μήνες μετά την αποφυλάκισή του, στις 31 Ιανουαρίου 1828 θα πεθάνει στη Βιέννη.

ΟΜΩΣ, ένας άλλος Υψηλάντης, ο Δημήτριος, θα ολοκληρώσει ό,τι άρχισε ο μεγαλύτερος αδερφός του, με την αποφασιστική νίκη των Ελλήνων στην Πέτρα της Βοιωτίας στις 12 Σεπτεμβρίου 1829. «Υψηλάντης το ξεκίνησε, Υψηλάντης το τελείωσε», είναι η φράση που έχει μείνει ως τις μέρες μας. Δυστυχώς, όμως, Έλληνες και ξένοι είχαν άλλα σχέδια για το ποιος θα διοικούσε τελικά την απελευθερωμένη Ελλάδα...

της φωτιάς

Η δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια έξω από την εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνος στο Ναύπλιο σε πίνακα του Διονυσίου Τσάκου

Ιωάννης Καποδίστριας Η ελβετική Πάτρα...

Τι σχέση έχει η Πάτρα με την Ελβετία; **ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ** είναι δημιουργήματα του Ιωάννη Καποδίστρια!

ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΜΠΕΡΔΕΥΤΟΥΝ τώρα στα τελειώματα των «Δρόμων της Φωτιάς», οφείλουμε να κάνουμε μια απαραίτητη διευκρίνιση: Φυσικά και υπήρχε η πόλη μας και πριν αναλάβει το «τιμόνι» της χώρας ο εθνικός μας κυβερνήτης. Και φυσικά υπήρχαν και οι Ελβετοί, γερμανόφωνοι - στην πλειοψηφία τους - Χριστιανοί πολύ πριν συνεδριάσει η Ιερά Συμμαχία στη Βιέννη.

ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΕΤΑΙ, λοιπόν, σε όλα αυτά ο Καποδίστριας; Στην περίπτωση της Ελβετίας, ήταν αυτός που του ανατέθηκε από τον Τσάρο της Ρωσίας η οργάνωση του κράτους μετά τους Ναπολεόντειους πολέμους. Οι Ρώσοι επιθυμούσαν να αποσπάσουν τους Ελβετούς από τη σφαίρα επιρροής των Γάλλων, με τον Έλληνα διπλωμάτη να δημιουργεί ένα σύστημα διακυβέρνησης, το οποίο υπάρχει ακόμη έως τις μέρες μας. Συγκεκριμένα, χώρισε την Ελβετία σε 19 αυτόνομα καντόνια, διαμόρφωσε την ιδέα της ουδετερότητας και συνέβαλε στο Ελβετικό Σύνταγμα, κερδίζοντας ένα τιμητικό προνόμιο, που έχουν ελάχιστοι στην ιστορία της χώρας των Αλπεων: Έγινε επίτιμος πολίτης δύο καντονιών, της Γενεύης και του Βω!

ΚΑΙ Η ΠΑΤΡΑ; Το 1828 στην Ελλάδα δεν υπήρχε Θεσσαλονίκη. Οπότε η Πάτρα ήταν κάτι σαν συμπρωτεύουσα της αναγεννημένης χώρας, μαζί φυσικά με την Αθήνα (η πρωτεύουσα, ως γνωστόν, ήταν το Ναύπλιο). Ο καταγόμενος από την Ιστρία κόμης Καποδίστριας φρόντισε και απέκτησε η Πάτρα ένα σχέδιο πόλης από τον μηχανικό Σταμάτιο Βούλγαρη, ενώ ίδρυσε Δημοτικό σχολείο και με τη φροντίδα του φυτεύτηκαν δέντρα και άρχισε η καλλιέργεια πατάτας. Μάλιστα, έγινε πρόταση να ονομαστεί η πόλη σε Ιωαννούπολη προς τιμήν του, όμως ο ίδιος αρνήθηκε.

Ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ επισκέφτηκε την Πάτρα μετά την απελευθέρωση, το 1829 (Μάιος) και το 1831, ενώ είχε βρεθεί στα μέρη μας και επί Τουρκοκρατίας. Στην πρώτη περίπτωση, ο εθνικός κυβερνήτης δέχθηκε πιέσεις από τους ντόπιους κοτζαμπάσδες να υπάρξουν τροποποιήσεις στο σχέδιο του Βούλγαρη. Μάλιστα, οι πιέσεις ήταν τόσο μεγάλες (οι κοτζαμπάσδες κατόρθωσαν να πάρουν με το μέρος τους αρκετούς ιδιοκτήτες), έτσι ώστε ο Καποδίστριας να ενδώσει, καθώς αντι-

ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ..;

- ☑ Έχει υποστηριχθεί ότι καταλυτικό ρόλο στη δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια από τους Μαυρομιχάλους διαδραμάτισαν οι ξένες δυνάμεις.
- ☑ Στο σχέδιο των μηχανικών του Καποδίστρια για τη νέα Πάτρα είχαν προβλεφθεί τα πάντα (Τελωνείο, Λιμεναρχείο και Φυλακές στην παραλία βόρεια της σημερινής Τριών Συμμάχων, Τράπεζα δίπλα, Δημαρχείο στην πλατεία Ολγας επί της Μαιζώνας, Αρχιφρουραρχείο εκεί που είναι σήμερα το θέατρο «Απόλλων», θέατρο ακριβώς απέναντι, Αστυνομία επί της Ερμού, Αγορά στο Μαρκάτο, Βιβλιοθήκη, Νοσοκομείο στη Μπουκαούρη και Παντοκράτορας, Μητρόπολη στον Παντοκράτορα, κ.ά.), ενώ στόχος ήταν η πόλη να έχει δέντρα και κήπους. Σημεία πρασίνου αποτυπώνονταν περιμετρικά του Κάστρου και μεταξύ της Υψηλάντου και της Αγίου Γεωργίου, εκεί όπου ο Στ. Βούλγαρης είχε επισημάνει την ύπαρξη αρχαιολογικών.
- ☑ Ο κόμης Γκομπινώ συγκαταλέγει τον Καποδίστρια μέσα στους τρεις μεγαλύτερους διπλωμάτες της εποχής μαζί με τον Μέτερνικ και τον Ταλλεϋράνδο, ο Γιάννης Κορδάτος τον χαρακτηρίζει «τυφλό όργανο των Ρώσων», ενώ ο Καρλ Μαρξ τον θεωρεί «πολιτικά ανυπόληπτο». Ο Σπυρίδων Τρικούπης εκφράζεται μεν θετικά, όμως δεν παραλείπει τις αιχμές για αντιδημοκρατικό πνεύμα, ενώ οι Παύλος Καρολίδης και Διονύσιος Κόκκινος είναι από τους φανατικότερους υποστηρικτές του Κόμη. Τέλος, ο Σπυρίδων Μαρκεζίνης χαρακτηρίζει το έργο του «αξιόλογο μεν, αλλά όχι αξιόπαινο».
- ☑ Η προτομή του στήθηκε το 1972 στην πλατεία Μαρκάτου, που μετονομάστηκε σε πλατεία Καποδιστρίου.

μετώπιζε εξαρχής πρόβλημα, αφού τα πενιχρά οικονομικά του κράτους δεν επαρκούσαν, ούτε και τα δικά του χρήματα μπορούσαν να λύσουν το πρόβλημα.

ΤΟ 1830, ο εθνικός κυβερνήτης έστειλε στην Πάτρα τον Ολλανδό αρχιτέκτονα Σάμπουργκ, ο οποίος με βοήθους τον Κερκυραίο Νικόλο Τσερούλι και τον Λιβιτζάνι, προχώρησε σε τροποποιήσεις. Μεταξύ άλλων, οι πέντε πλατείες που είχαν προβλεφθεί αρχικά μειώθηκαν σε δύο και το σχέδιο μίκρυνε (από Βότση μέχρι Αράτου), με δυνατότητα, όμως, μελλοντικής επέκτασης του μέχρι τη Σαχτούρη και την Σατωβριάνδου.

Ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ διατήρησε, ωστόσο, από το σχέδιο του Βούλγαρη τις στοές, που δημιουργήθηκαν στοές σε βάρος του πλάτους των οδών και υπέρ της ποιότητας ζωής των πολιτών. Με διάταγμά του, ο εθνικός κυβερνήτης καθόρισε σαν κέντρο της νέας πόλης και τη τράγωνα μεταξύ της Ερμού και της Κολοκοτρώνη και δεν θα κιζόταν άλλο σημείο, αν πρώτα δεν ολοκληρώνονταν αυτά (αυτός είναι και ο λόγος που στοές έχουν μόνο οι παραπάνω δρόμοι, μαζί με την Αγίου Νικολάου).

ΣΤΗΝ ΟΥΣΙΑ, η γέννηση της νέας Πάτρας έγινε στις 4 Δεκέμβρη 1830, όταν ο Καποδίστριας υπέγραψε την (πολυσέλιδη) απόφαση 2771, η οποία αποτελεί την ιδρυτική πράξη της πόλης. Με αυτήν την απόφαση καθορίζονταν λεπτομερώς ο τρόπος των αποζημιώσεων, ο τρόπος υλοποίησης του σχεδίου, των απαλλοτριώσεων, οι όροι κατασκευής των κτιρίων με υποχρεωτικά άδεια από Μηχανικό, η ύπαρξη καπνοδόχων, αποχέυσης, κ.λπ.

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, η δολοφονία του εθνικού κυβερνήτη το φθινόπωρο του 1831, έφερε αλλαγές και αρκετές εντολές του για την πόλη μας ξεχάστηκαν. Κυρίως λόγω της ανικανότητας διοικούντων και κυβερνώντων, η Πάτρα ταλαιπωρήθηκε για 10ετίες, φτάνοντας στο σημείο να μην υπάρχει δυνατότητα να κτισθεί έστω ένα κτίριο. Τουλάχιστον 10 Βασιλικά Διατάγματα και Νόμοι, διατήρησαν την αβεβαιότητα επί 50ετίας και ευτυχώς υπήρχε εκείνο το αρχικό σχέδιο για να προχωρούν, έστω και αργά, κάποια πράγματα...

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ. Ο Ελβετός φιλέλληνας και φίλος του Ιωάννη Καποδίστρια, Εϋνάρδος είχε πει τα εξής για τη δολοφονία του εθνικού κυβερνήτη: «Οστις δολοφόνησε τον Καποδίστρια, δολοφόνησε την πατρίδα του. Ο θάνατός του είναι συμφορά για την Ελλάδα και δυστύχημα Ευρωπαϊκών».

ΟΔΟΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ

ΚΑΡΟΔΙΣΤΡΙΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ
ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1875 ΕΩΣ 1894

Ο χάρτης της πόλης των Πατρών, σε αντίγραφο του σχεδίου του Σταματίου Βούλγαρη από τον τοπικό μηχανικό Νικόλο Τσερούλι

Ο τάφος του Ιωάννη Καποδίστρια στη μονή Πλατυτέρας στην Κέρκυρα. Στα δεξιά ο τάφος του αδελφού του, Αυγουστίνου

Ο φούνικας του Καποδίστρια (χρονολογία 1832) στην είσοδο της οικίας Τζίνη επί της Αγίου Νικολάου και Μαιζώνας

1821 Δρόμοι της φωτιάς

▶ Η ΕΞΩΘΕΝ ΒΟΗΘΕΙΑ...

Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος
Ήταν σύμμαχος σε
διπλωματία-οικονομία

ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 1775 (ΛΥΩΝ)

ΕΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ: 1863 (ΓΕΝΕΥΗ)

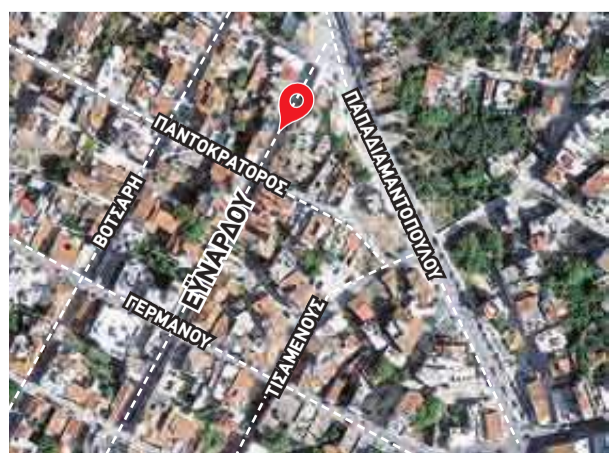
ΥΠΑΡΧΟΥΝ οι φιλέλληνες που πολέμησαν στα πεδία της μάχης για την Ελλάδα και υπάρχουν κι εκείνοι που έδωσαν τον αγώνα τους στο πεδίο της διπλωματίας και της οικονομίας. Ένας από τα βασικά μέλη της δεύτερης κατηγορίας ήταν ο Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος, ο οποίος προσχώρησε στο κίνημα του φιλελληνισμού, εμπνεόμενος από τον Ιωάννη Καποδίστρια, τον οποίο γνώρισε στο Συνέδριο της Βιέννης. **ΤΙ ΘΉΕΛΕ** ο Εϋνάρδος εκεί; Παρότι Γάλλος στην εθνικότητα, η οικογένειά μετείχε από τα τέλη του 18ου αιώνα στους αριστοκρατικούς

ΟΔΟΣ
ΕΪΝΑΡΔΟΥ
ΕΙΝΑΡΔΟΥ

κύκλους της Γενεύης, εκεί όπου μετά το 1810 έχτισε και μέγαρο (το σημερινό Δημαρχείο της πόλης), αποκτώντας περιουσία ως οικονομικός διαπραγματευτής και σύμβουλος τοπικών αρ-

χόντων. Κατά την Επανάσταση του 1821, ο Εϋνάρδος διέθεσε τεράστια ποσά υπέρ των Ελλήνων και παρενέβη επανειλημμένα στην Ευρωπαϊκή διπλωματία υπέρ των ελληνικών δικαιών. Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια επέδειξε και προσωπικό ενδιαφέρον για την ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλοντας καταλυτικά στην ίδρυση της Εθνικής Χρηματιστικής Τράπεζας, της οποίας διετέλεσε και επίτιμος διοικητής. Το 1847, ο Εϋνάρδος αντιμετώπισε με σθένος τις υπερβολικές απαιτήσεις των Αγγλων τραπεζιτών για το δάνειο του 1832 και πλήρωσε, μάλιστα, ο ίδιος μισό εκατομμύριο χρυσά φράγκα για να τους ικανοποιήσει! Προς τιμήν του, η Εθνική Τράπεζα έχει ονομάσει «Μέγαρο Εϋνάρδου» το κτίριο που στεγάζει το Μορφωτικό της Ίδρυμα.

• **ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΕΪΝΑΡΔΟΥ** της Πάτρας βρέθηκε το 1973 ιδιωτικό λουτρό (βαλανεϊόν) με μεγάλη δεξαμενή και ψηφιδωτό δάπεδο ρωμαϊκού κτηρίου με δυο τοίχους.

▶ ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ανδρέας Μιαούλης
Ο Υδραίος αρχηγός του στόλου

ΜΙΚΡΟ ΗΡΩΑ δεν τον λες τον Ανδρέα Μιαούλη (Βώκος το κανονικό επίθετο), απλά επειδή πέφτει σήμερα η «αυλαία» των «Δρόμων της Φωτιάς», δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε και στον Υδραίο караβοκύρη, που έκανε τον οθωμανικό στόλο να βλέπει εφιάλτες. Υπό τη διοίκησή του, ο ελληνικός στόλος συμμετείχε νικηφόρα στις ναυμαχίες των Πατρών, των Σπετσών, της Σάμου, του Γέροντα, της Μεθώνης και του κάβο Μπαμπά, ενώ ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η συμβολή του στον εφοδιασμό του πολιορκημένου Μεσολογγίου. **Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ** της Πάτρας πραγματοποιήθηκε 20 Φεβρουαρίου 1822, με τον οθωμανικό στόλο (υπό την αρχηγία των Καρά Πεπέ Αλή και Ισμαήλ Γιβραλτάρ) να πτίζεται και να υποχωρεί. Σύμφωνα με τον ιστορικό Διονύσιο Κόκκινο, η νίκη των Ελλήνων ήταν επίτευγμα του Μιαούλη. Τότε ο ίδιος κέρδισε και τη γενική αναγνώριση, με τους Έλληνες να συνειδητοποιούν, ταυτόχρονα, ότι μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τον εχθρό όχι μόνο με επιθέσεις πυρπολικών, αλλά και κατά παράταξη (παρότι, μάλιστα, η ναυμαχία διεξήχθη μέσα σε συνθήκες θαλασσοταραχής). «Παρών» στη ναυμαχία και ο Αναστάσιος Τσαμαδός με το πλοίο του, «Αγαμέμνων», οι Υδραίοι Λάζαρος Πινότσας και Ιωάννης Βούλγαρης, ο Ψαριανός Νικολής Αποστόλης και ο Σπετσιώτης Γκίκας Τσούπας, ενώ συμβολή είχε και ο Γερμανός Καρλ φον Νόρμαν, χτυπώντας με κανόνια τα Τουρκικά πλοία μερικές εβδομάδες νωρίτερα.

▶ ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ

Η σύγκρουση στην Ακράτα
έφερε νίκη και συμφιλίωση

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ του Ναυπλίου από τους Έλληνες, οι 4.500 Τούρκοι της Κορίνθου που σώθηκαν από την καταστροφή της στρατιάς του Δράμαλη, μαστιζόμενοι από την πείνα και τις αρρώστιες, αποφασίζουν να καταφύγουν στην Πάτρα. Οι 1.000 περίπου επιβιβάζονται σε καράβια και οι υπόλοιποι ξεκινούν πεζή πορεία, πιστεύοντας ότι οι Έλληνες δεν θα τους εμποδίσουν. Φτάνοντας έξω από την Ακράτα, το τρίμηρο 6-8 Ιανουαρίου 1823 θα διεξαχθεί η ομώνυμη μάχη, με τους Ασημάκη Ζαΐμη, Νικόλαο Σολιώτη και Σωτήριο Θεοχαρόπουλο να συμφιλιώνουν τον Σωτήρη Χαραλάμμη με τους Πετμεζίδες και όλοι μαζί να κερδίζουν τους Τούρκους. Ανδρέας Λόντος, Ανδρέας Ζαΐμης και Οδυσσεάς Ανδρούτσος είχαν τη δική τους συμβολή στις τεράστιες απώλειες του εχθρού (μόλις 1.000 Τούρκοι κατάφεραν να διασωθούν στην Πάτρα από τον Τουσούφ πασά).

▶ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

«Χαίρε, ω, χαίρε, Ελευθεριά!», η πρώτη μετά το 1821

«**ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΟΛΗ** στην Ελλάδα, που μια από τις πλατείες της να μην είναι αφιερωμένη στο αγαθό για το οποίο μόχθησαν οι πρόγονοί μας σε όλες τις φάσεις της ιστορίας του έθνους μας». Αυτό γράφουν οι Διονύσιος Καρατζάς, Χάρης Χαραλάμπος, Δήμητρα Γκότση και Χάρης Λύρας στο βιβλίο τους «Πάτρα-Ονομάτων επίσκεψις», παρουσιάζοντας την πλατεία Ελευθερίας που βρίσκεται στα Προσφυγικά. Πλατεία Μερραχίας την έλεγαν οι παλιότεροι, πλατεία που γνώρισε μεγάλες στιγμές στο παρελθόν, που αναπλάστηκε, που έχασε για λίγο την αίγλη της, για να αρχίσει και πάλι, μέσα από πολιτιστικές εκδηλώσεις και πάλι η ανάκαμψή της. Πλατεία Ελευθερίας, λοιπόν, με πρώτη απελευθέρωση από όλες εκείνη αμέσως μετά την Επανάσταση του 1821. Κι όπως έγραψε κι ο Διονύσιος Σολωμός: «Χαίρε, ω, χαίρε, Ελευθεριά!».

